

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: I. Y., nar. X, st. příslušnost X
zastoupen Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem
sídlem nám. 28. října 1898/9, Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2021, č. j. OAM-896/ZA-ZA12-ZA03-2020,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný

neshledal, že by žalobce mohl v zemi původu pociťovat obavy z pronásledování, a to ani vzhledem k jeho kurdskému původu. Důvody žádosti jsou dle žalovaného převážně ekonomické. Žalobce žil ve vesnici u turecko-syrské hranice, kde turecká armáda provádí operace proti povstalcům, dle informací žalovaného však tyto akce probíhají především na syrské straně hranice a turecká armáda dbá, aby v oblasti netrpěla infrastruktura ani civilisté. Pokud by pak žalobce přesto v místě bydliště pociťoval problémy, nabízí se mu možnost vnitřního přesídlení.

II. Obsah žaloby

2. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu. Uvádí, že žije v zemi původu v oblasti blízko syrských hranic, kde nadále probíhá, byť snad v latentní fázi, ozbrojený konflikt, při kterém dochází k ohrožení civilistů. Kromě toho je zde častá přítomnost a přesuny armády a velké množství uprchlíků. To znemožňuje žalobci najít práci a živit sebe a svoji rodinu. Nejzávažnějším důvodem žalobcovy žádosti je ohrožení způsobené probíhajícím ozbrojeným konfliktem, což je důvodem pro doplňkovou ochranu.
3. Zdánlivě by žalobce mohl svou situaci vyřešit přesídlením v rámci země původu, o což se také pokusil. Po přesídlení však nenašel práci, a to zejména kvůli příslušnosti ke kurdské menšině. Žalobce má za to, že z těchto důvodů v podstatě čelí pronásledování z důvodu příslušnosti ke kurdské menšině. Odkazuje přitom i na možnost udělení humanitárního azylu.
4. Nepochopitelná je úvaha žalovaného, že po prvotním neúspěchu žádosti žalobce o vízum se žalobce měl české úřednice řádně vyptat na důvody neudělení českého víza. Neudělení víza měl řádně odůvodnit správní orgán. Za dané situace skutečně nezbylo žalobci, než přicestovat do České republiky bez víza a následně podat žádost o mezinárodní ochranu. Žalobce proto navrhuje, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, které pokládá za zákonné a správné. Z informací o zemi původu nevyplývá, že by v Turecké republice v současné době docházelo k diskriminaci Kurdů ve smyslu zákona o azylu, což vyplývá i z dlouhodobé judikatury Nejvyššího správního soudu. Předmětem tohoto řízení není zjišťování, z jakého důvodu nebylo žalobci uděleno pracovní vízum. Žalobce si v Istanbulu a Burse hledal pouze práci pekaře, avšak i v zemích s vyspělými demokratickými standardy tisíce osob nevykonává práci, k níž mají kvalifikaci či jsou v této vyučeni, ale musí hledat i zaměstnání ve zcela jiném oboru. V Istanbulu si obstaralo živobytí cca 4 miliony Kurdů. Pokud má žalobce obavy pobývat v blízkosti syrských hranic, má možnost přesídlit v rámci rozsáhlého území Turecké republiky na jiné místo. Ekonomické problémy v zemi původu nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný proto navrhuje, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná.
7. Žaloba **není** důvodná.

8. Žalobce nejprve uvádí, že nejzávažnějším důvodem jeho žádosti je probíhající ozbrojený konflikt na turecko-syrské hranici, přičemž odkazuje na § 14a odst. 1 ve spojení s § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, tj. hrozící skutečné nebezpečí vážné újmy z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
9. Krajský soud původně v rozsudku ze dne 12. 5. 2022, č. j. 22 Az 39/2021 – 30, na základě informací shromážděných žalovaným dospěl k závěru, že na území Turecké republiky v době vydání napadeného rozhodnutí (oproti minulosti) neprobíhal (a to ani v oblastech při hranici se Sýrií) válečný konflikt ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, při němž by byl vážně ohrožen život či důstojnost civilistů z důvodu svévolného násilí. S tímto závěrem se však neztotožnil Nejvyšší správní soud, který první rozsudek krajského soudu zrušil rozsudkem ze dne 14. 9. 2022, č. j. 7 Azs 137/2022 – 27. Krajský soud je vázán závěrem kasačního soudu, že na základě informací ve správním spise nelze jednoznačně určit, že na jihovýchodě Turecka neprobíhá azylově relevantní ozbrojený vojenský konflikt. Tyto informace nasvědčují spíše tomu, že v daném místě azylově relevantní konflikt nadále probíhá (bod 11 kasačního rozhodnutí).
10. Uvedenou otázku dle Nejvyššího správního soudu vyhodnotil chybně již žalovaný. Nesprávný závěr žalovaného však nemusí mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, pokud by obstály úvahy žalovaného o možnosti přesunu žalobce do jiné části země. I tímto závěrem je krajský soud vázán. Je proto na místě nyní přezkoumat, zda se žalovaný řádně zabýval možností vnitřní ochrany ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o azylu.
11. Institut vnitrostátní ochrany je na komunitární úrovni upraven v čl. 8 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (dále jen „kvalifikační směrnice“). Podle čl. 8 odst. 1 písm. a) kvalifikační směrnice *v rámci posuzování žádosti o mezinárodní ochranu mohou členské státy dospět k závěru, že určitý žadatel nepotřebuje mezinárodní ochranu, pokud v určité části země původu nemá opodstatněný důvod se obávat pronásledování ani mu nehrozí reálné nebezpečí vážné újmy a pokud do této části země původu může bezpečně a legálně odcestovat, je mu do ní umožněn vstup a lze důvodně předpokládat, že se v ní může usadit.* Správní orgány musí při svém rozhodování přihlídnout k celkové situaci panující v dotyčné části země a k osobní situaci žadatele v souladu s čl. 4.
12. Na vnitrostátní úrovni podle § 2 odst. 7 písm. a) zákona o azylu platí, že *pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má, nebo, je-li osobou bez státního občanství, státu jeho posledního trvalého bydliště a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy.*
13. Krajský soud již v předchozím rozsudku uvedl, že si je vědom, že vedle „právní možnosti“ vnitřního přesídlení je třeba zkoumat rovněž jeho reálnou proveditelnost s ohledem na možnost usadit se v jiné části země a zajistit si tam své základní životní potřeby, přičemž je třeba přihlídnout k individuálním okolnostem (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2020, čj. 5 Azs 73/2019 – 61).
14. Co se týče individuálních okolností na straně žalobce, žalobce v průběhu správního řízení uvedl, že je kurdské národnosti a několikrát byl v Istanbulu a Bursě, ale v těchto městech je

podle žalobce těžké najít si práci. Nezaměstnají jen tak nově příchozího Kurda. Ptal se pouze na práci pekaře. V Istanbulu je velké množství Kurdů, ale většinou jsou bohatí. Rodina žalobce zůstala doma, mají dost financí cca na dva roky.

15. V odůvodnění napadeného rozhodnutí (str. 7) se žalovaný zabýval možnostmi vnitřního přesídlení v případě, že žalobce pociťuje problémy v místě svého bydliště, tj. zda může najít útočiště na jiném, bezpečném místě Turecka. K dostupnosti vnitřního přesídlení konstatoval, že Kurdové žijí v Turecku ve všech oblastech. Velká část Kurdů je zastoupena ve městech, jako je Ankara, Istanbul či Izmir. Zde mají Kurdové vyšší pracovní uplatnění. Pohyb po Turecku není pro turecké občany nijak omezen, je volný. K účinnosti vnitřního přesídlení žalovaný uvedl, že v Turecku dochází k velkým přesunům Kurdů z východní oblasti především do velkých měst, přičemž urbanizace je jevem omezeným nikoliv pouze na Turecko. Ve městech existují rozsáhlé kurdské čtvrti, které mohou být využity pro snadnější asimilaci nově příchozích. Přesídlení do jiné části Turecka je proto pro žalobce logičtější alternativou než přesídlení do jiného státu. S ohledem na svobodu vnitřního pohybu žalobci nehrozí navrácení do oblasti, kde pociťuje nebezpečí. Na základě zpráv o zemi původu nebylo zaznamenáno, že by v místech případného přesídlení docházelo k rozsáhlému porušování lidských práv.
16. Dle informací o zemi původu již delší dobu trvá trend sestěhování do velkoměst (který zdaleka není omezen jen na kurdské obyvatelstvo), ale souvisí zejména s ekonomickými obtížemi, které nutí obyvatele tureckého venkova hledat zaměstnání ve městech. Venkovské oblasti osídlené příslušníky kurdské menšiny přitom patří obecně k nejméně rozvinutým. Primárními cíli vnitřní migrace jsou největší města – Istanbul, Ankara, Izmir, Adana, Mersin, ležící mimo etnicky převážně kurdskou oblast. Počet Kurdů v Istanbulu se odhaduje od 600 000 do 4 milionů (Informace Ministerstva zahraničních věcí k situaci tureckých občanů kurdského původu ze dne 13. 11. 2020). Tyto informace odpovídají i informacím britského ministerstva vnitra o situaci Kurdů v Turecku z října 2019, podle níž je v Istanbulu velká kurdská populace a Kurdové žijí po celém Turecku. Z informací dále vyplývá, že pro občany kurdské národnosti může být obtížnější nalézt zaměstnání. Nicméně i zástupci neziskových organizací (např. Mír v Kurdistánu) uvádějí, že Kurdové ze střední třídy pravděpodobně budou mít ucházející práci, avšak budou více orientovaní pro tureckou vládu a nikoliv pro tureckou politiku. Problémy s nalezením práce pak mohou mít i občané nekurdského původu, přičemž pomoc s hledáním zaměstnání, odborné školení či kurzy poskytuje držitelům tureckého dokladu totožnosti místní úřad práce (informace Mezinárodní organizace pro migraci IOM publikovaná v roce 2021).
17. Krajský soud hodnotí vypořádání žalovaného z hlediska skutkových okolností nynější věci jako dostačující. Žalobce nebyl nijak politicky aktivní a není zranitelnou osobou. Rodina žalobce stále pobývá v místě původního pobytu žalobce, kde má dle výpovědi žalobce dostatek finančních prostředků na 2 roky. V průběhu řízení o správním vyhoštění žalobce na otázku, proč zůstává rodina žalobce v oblasti, kde podle něj dochází k neustálým nepokojům, odpověděl tak, že *„K dětem a ženám se chovají slušně, ohrožení jsou pouze muži.“*, tj. dle tvrzení žalobce se svévolné násilí v situaci ozbrojeného konfliktu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu zbytku žalobcovy rodiny netýká.
18. Zejména však dle zjištění žalovaného podepřených informacemi o zemi původu žalobci v jiné části Turecka nehrozí reálné nebezpečí vážné újmy, může do ní bezpečně a legálně

odcestovat (což ostatně již v minulosti i učinil) a lze důvodně předpokládat, že se v ní může usadit. To žalobce zpochybňuje v podstatě pouze tvrzením, že před rokem byl v Burse a před dvěma lety v Istanbulu, kde nenašel práci. Z informací žalovaného však vyplývá, že v Istanbulu žijí a pracují stovky tisíc až jednotky milionů Kurdů, stejně tak množství Kurdů žije a pracuje i v jiných částech Turecka (zejména ve větších městech), kde mají reálně větší možnosti pracovního uplatnění než v původním místě pobytu na jihovýchodě Turecka. Toto přesně odpovídá i individuální situaci žalobce.

19. Na nemožnost vnitřního přesídlení za této situace dle krajského soudu nelze usuzovat pouze z toho, že žalobce fakticky po určitou dobu zaměstnání nenašel, *nota bene* pokud hledal jen a pouze zaměstnání pekaře. Takto přísně podmínky existence možnosti usadit se v jiné části země právními předpisy nastaveny nejsou. Krajský soud je přesvědčen, že k závěru o nemožnosti vnitřního přesídlení do jiné části země původu (případně k nutnosti tuto otázku zkoumat ještě podrobněji, než učinil žalovaný), pokud je tato část země bezpochyby bezpečnou a s ohledem na příběh žadatele zde nehrozí pronásledování či vážná újma, je možné dospět pouze v důsledku existence důležitých okolností, které v tomto případě dány nejsou.
20. Pokud Nejvyšší správní soud v odůvodnění zrušujícího rozsudku ve vztahu k existenci ozbrojeného konfliktu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu odkázal na skutkové závěry učiněné kasačním soudem v minulosti, učiní tak podpůrně nyní i krajský soud. Ve zrušujícím rozsudku Nejvyšší správní soud odkázal na jiné své rozhodnutí (usnesení ze dne 17. 2. 2022, č. j. 8 Azs 102/2021 – 30), v němž taktéž bylo shledáno, že stěžovatel kurdské národnosti mohl řešit svou situaci vnitřním přesídlením. Jak již bylo předesláno, jedná se o argument pouze podpůrný. Podstatné je, že žalovaný se otázkou možnosti vnitřního přesídlení žalobce v nynější věci dostatečně zabýval.
21. Žalovaný v napadeném rozhodnutí rovněž dostatečně zdůvodnil, proč žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu. Žalobce v zemi původu neuplatňoval politická práva, nemůže proto splňovat podmínky § 12 písm. a) zákona o azylu.
22. Pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, jehož se žalobce taktéž dovolává, je v kontextu žalobní argumentace rozhodující, zda mu může s přiměřenou pravděpodobností v budoucnosti hrozit pronásledování z důvodu jeho kurdského původu. I touto otázkou se žalovaný v napadeném rozhodnutí zabýval. Z informací o Turecku, s kterými žalovaný pracuje (Zpráva britského Ministerstva vnitra ze zjišťovací mise v Turecku z října 2019, informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 13. 11. 2020 o tureckých občanech kurdského původu), jakož i z judikatury, na kterou odkazuje ve svém vyjádření (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2020, č. j. 3 Azs 350/2019 – 78, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018 – 30, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018 – 46, či ze dne 7. 11. 2019, 2 Azs 75/2019 – 46), plyne, že samotná kurdská etnicita bez dalšího není důvodem pro udělení azylu. Nelze totiž tvrdit, že by každý Kurd čelil po návratu do Turecka pronásledování, případně že by Kurdové byli na trhu práce diskriminováni do té míry, že by to bylo azylově relevantní.
23. Jakkoliv nelze zcela vyloučit, že žalobce se ze strany soukromých osob v tomto mohl setkat s rezervovaným postojem, nejedná se dle informací o zemi původu o oficiální ani faktickou státní politiku. Naopak, dle zpráv žalovaného je v Turecku obecně pro Kurdy

možnost důstojného života bez omezení či pronásledování. Kurdové mohou žít (a také žijí) ve všech oblastech země a vykonávají nejrozumnější zaměstnání. Skutečnost, že se žalobci nepodařilo najít práci ani v místě bydliště, ani v Istanbulu či Burse (přičemž dle vlastních slov trval na práci pekaře a jiné zaměstnání odmítá), proto není bez dalšího z hlediska udělení azylu relevantní, a to ani v kombinaci s kurdským původem žalobce.

24. Na udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu není právní nárok a lze jej přiznat jen v případech hodných zvláštního zřetele, a i v takových případech je přiznání humanitárního azylu věcí správního uvážení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014 - 27). Mezi obvyklé důvody udělování humanitárního azylu lze zařadit například situaci osob zvláště těžce postižených či zvláště těžce nemocných; nebo osob přicházejících z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2017, č. j. 6 Azs 48/2017 - 26). Žalovaný důvody zvláštního zřetele v případě žalobce neshledal – žalobce je dospělý a je schopen zařizovat si své záležitosti sám (i v ČR pobývá mimo pobytové středisko). Celá jeho rodina žije v Turecku, kde má i materiální zázemí a vlastní tam dům. Tyto úvahy jsou dle krajského soudu srozumitelné a odpovídající individuálním okolnostem věci.
25. Skutečnost, že žalobce před odjezdem ze země původu požádal o české vízum, které mu nebylo uděleno, je azylově irelevantní. Ani případná pochybení zastupitelského úřadu v procesu žádosti žalobce o vízum nemohou být důvodem udělení žádné z forem mezinárodní ochrany.

V. Závěr a náklady řízení

26. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
27. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 31. října 2022

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce